

RECENZJA

**Rozprawy doktorskiej Pana Chanhó Ahn
pod tytułem „ The orchestra conductor`s role in the performance of XXI
century works of Szymon Kawalla ”.
napisanej na Wydziale Dyrygentury Symfonicznej i Operowej Uniwersytetu
Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie pod kierownictwem naukowym
prof. zw. dr hab. Szymona Kawalli.**

Podstawą wydania powyższej opinii jest pismo prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego Przewodniczącego Rady Dyscypliny Artystycznej UMFC w Warszawie z dnia 13. 01.2020 o powierzeniu funkcji recenzenta.

W ocenie niniejszej rozprawy uwzględniam kryteria i wymogi ustawowe stawiane rozprawom doktorskim (w rozumieniu *Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* - Dziennik Ustaw z dnia 14.marca 2003 roku z późniejszymi zmianami Art. 4 ust. 5, Art. 11 ust.2, Art. 13 ust.1,3 i 6), *Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego* z dnia 19 01.2018, Przepisów wprowadzających ustawę – *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. 30.08.2018 r.)

- a) - ocena problemu badawczego tematu i zakresu rozprawy
- b) - ocena celu pracy i hipotez badawczych
- c) - ocena wykorzystanych metod i źródeł informacji
- d) - ocena merytoryczna poszczególnych części
- e) - ocena formalnej strony rozprawy

I. Charakterystyka recenzowanej pracy

Zasadnicza część rozprawy zawarta na 213 stronach obejmuje: wstęp, cztery rozdziały (drugi rozbudowany do trzech podrozdziałów, trzeci do trzech, czwarty do dwóch), podsumowanie, wnioski oraz Bibliografa i Opis dołączonej płyty z koncertem omawianych w Pracy Doktorskiej utworów - co zajmuje łącznie 221 stron. Zakresem pracy są kompozycje jednego autora, ich teoretyczny opis wraz z końcowym nagraniem czyli realizacją koncertową.

Dołączona jest również (zgodnie z zaleceniami Ustawy) „Dokumentacja do przewodu doktorskiego Pana Chanho Ahn`a”.

Według potwierdzonej dokumentacji Pan Chanho Ahn ma dyplom ukończenia studiów w 1997 roku w State University of New York – College at Purchase, zaświadczający o nadaniu tytułu Master of Fine Arts. Powyższy dokument uprawnia do ubiegania się w Polsce o przewód do nadania stopnia doktora sztuk muzycznych.

Dołączona dokumentacja zawiera potwierdzenie koncertów granych lub dyrygowanych przez doktoranta od roku 2001 do roku 2018. W programach koncertów odnajdujemy bardzo szeroki wachlarz kompozytorów narodowych i światowych. Np: od Dongjin Kim, Chang Lee, Wonhae Ryu po Piotra Czajkowskiego, Georga Bizeta, Modesta Musorgskiego czy Dymitra Szostakowicza, Giuseppe Verdiego, Giacomo Puccini`ego, Ernesta Sachse`a i Johna Williamsa.

Ocena celu pracy i hipotez badawczych

a)

- temat wybrany przez doktoranta i jego zakres jest niezwykle istotny dla rozwoju nie tylko młodej generacji dyrygentów. Choć przyznać trzeba, że poruszany problem jest znacznie obszerniejszy niż zaznaczono to w omawianej dysertacji, lecz ze względów czysto formalnych ograniczony został tylko do dwóch kompozycji. Sfera zapisu graficznego w utworach napisanych w ostatnich latach i tych które będą pisane w przyszłości, ulega ciągłym zmianom i uwspółcześnianiu. Dlatego takie opracowanie jak aktualnie omawiane lub praca doktorska o realizacji kompozycji Witolda Lutosławskiego napisana kilka lat temu przez Wojciecha Michniewskiego czy przegląd kompozycji Zygmunta Krauzego lub Ignacego Zalewskiego, mają duże znaczenie dla przyszłych odtwórców dzieł awangardy muzycznej. Szczególnie ważnym jest zainteresowanie się kompozycjami Szymona Kawalli z racji Jego wieloletnich kontaktów ze szkolnictwem i kulturą muzyczną Korei. Na uwagę zasługuje wykorzystanie przez Pana Chanho Ahn bardzo szerokiej bibliografii, poczynając od wykorzystania cytatów z dzieł Adama Care`a, Bruno Waltera, Herberta von Karajana czy Normana Lebrechta (The maestro myth, Korean Translation by Pentagram Publishing 2014). Ogółem 57 tytułów. Dowodzi to głębokich poszukiwań doktoranta na udowodnienie słuszności wyboru omawianych tematów rozprawy. Nie mniej istotnym jest dobór materiałów pomocniczych jakimi posłużył się doktorant. Mam na myśli wydawnictwa A Dictionary of Music and Musician Volum I George Grove, John Alexander Fuller – Maitland (1922) czy Johann Adolf Schreiber (Der Critische Musicus) i Carl Bamberger (The Conductor`s Art) wydany w roku 1965.

b)

- rozprawy doktorskie dotyczące podobnych tematów wcześniej napisane, nigdy do końca nie rozwiązały i nie rozwiązują ciągle zmieniającej się i rozwijającej pisowni (zapisu) i sposobu wykonania poszczególnych fragmentów dzieła. Dlatego zauważenie i nowatorskie spojrzenie dotyczące omawianego tematu jest dla twórców i odtwórców niezwykle ważne. Z tego punktu widzenia wybór tematu dysertacji Pana Chanho Ahn jest ze wszech miar właściwy i celowy. Ta praca jak i wcześniej napisane o tematyce poruszającej problemy rozczytywania

i realizacji partytur współczesnych kompozytorów XX i XXI wieku są niezwykle istotnymi przyczynkami do dalszego poszerzania i zgłębiania tej tematyki. Szczególnie ważne, że jest to praca dotycząca stosunkowo nowych kompozycji aktualnie pracującego pedagoga, kompozytora i dyrygenta prof. zw. dr hab. UMFC w Warszawie.

c)

- w problematyce podjętej przez doktoranta mogły się znaleźć również wzmianki i odniesienia do np.: III symfonii Witolda Lutosławskiego, Koncertu skrzypcowego Zbigniewa Bargielskiego czy Krzysztofa Kinttla (29 pięciolinii) opierając się na polskich twórcach. Natomiast ważnym elementem jest zwrócenie uwagi i wymienienie Karlheinz Stockhasena (seria 19 elementów) Klavierstück XI 1956, oraz Witolda Lutosławskiego i jego aleatoryzm kontrolowany (jak sam określił kompozytor) lub inaczej nazywając aleatoryzm sterowany w Grach Weneckich 1960-1961. Wiele cennych uwag można by znaleźć również w pracach Romana Ingardena czy Leonarda Meyera. Uważam również, iż w pracach doktorskich nie powinno się używać tylko pierwszych liter imion twórców omawianych czy cytowanych w dysertacji jak n. p. J. F. Reichardt. Winno być Johann Friedrich Reichardt (1752-1814) strona 18 w pracy Pana Chanho Ahn`a. Mimo ich braku nie obniżyło to w żaden sposób poziomu oceny tej rozprawy.

d)

- ocena merytoryczna poszczególnych części:

Część I;

Historia dyrygentury od czasów dawnych po wiek XXI.

Niezwykle obszerny, ważny punkt pracy. Cenne połączenie wspomnień wielkich dyrygentów z przemyśleniami socjologa, poety, dramaturga laureata Nagrody Nobla z literatury w 1981 roku Eliasa Canetti`ego cytata z „Crowds and Powers” London Penguin Book 1973 „Masa i władza” - esej napisany w 1960 roku (błąd literowy w pracy CRAWDS) o ogromnym znaczeniu oczu dyrygenta w trakcie prac z orkiestrą. Element niezwykle ważny, nie wspominany przez samych dyrygentów i nie zauważany przez wielu komentatorów krytyków muzycznych.

Część II;

Rola dyrygenta

- # Opinie znanych dyrygentów o roli dyrygenta
- # Zjawisko współczesnej roli dyrygenta
- # Fenomen dyrygenta XXI wieku.

Część III;

Tryptyk Koreański

- # Przegląd
- # Świątynia Bulgapsa
- tło historyczne
- interpretacja i dyrygowanie
- # Chunmachong
- tło historyczne
- interpretacja i dyrygowanie
- # Jeju Dolharbang
- tło historyczne
- interpretacja i dyrygowanie

Część IV;

Lamento di Sait Andera Kim

- tło historyczne
- interpretacja i dyrygowanie

Najważniejsza część pracy to Tryptyk i Lamento. I na tym szczególnie skupiłem swoją uwagę.

Słuszne i ważne jest tło historyczne określonego dzieła muzycznego ale moim zdaniem zdecydowanie zbyt obszerne, co zakłóca główne omówienie interpretacji samego dzieła. To dotyczy wszystkich omawianych tu utworów. Część powyższa obejmuje 28 stron.

W części **Świątynia Bulgapsa - interpretacja i dyrygowanie**, doktorant podaje konkretne propozycje rozwiązań współpracy dyrygenta z solistą, nonetem instrumentalistów i perkusistą. Nawiązuje do wcześniej przedstawianych propozycji wielkich dyrygentów o wzajemnej współpracy z muzykami w czasie realizacji utworu czy utworów.

Omawiane w kolejnej kompozycji **Chunmachong** tło - historycznie ważne, choć moim zdaniem ponownie zbyt długie. Rozumiem potrzebę doktoranta do wprowadzenia osób spoza kręgu historii kultury azjatyckiej do zrozumienia tradycji kraju z którego pochodzi autor, ale muszę zauważyć przewagę tła historycznego nad meritum pracy.

Podczas omawiania kolejnej części Pan Chanho Ahn jasno i rzeczowo opisuje poszczególne takty partytury dając słuszne uwagi co do realizacji struktur w technice dyrygowania. Po obejrzeniu nagrania z koncertu godne uwagi są; Jego plastyczność ruchu, czytelność i przejrzystość przekazu interpretacyjnego. Potwierdził w ten sposób uwagi zawarte w treści pisemnej dysertacji.

W **Jeju Dolharbang** dyrygent wykorzystuje dotychczas proponowaną formę wypowiedzi zarówno tła historycznego jak i samej części opisu realizacji partytury. Należy podkreślić świetne porozumienie w trakcie koncertu z solistami, koncertującą skrzypaczką i perkusistą. Żałuję, że nie uczestniczyłem w próbach Pana Chano Ahn'a z nonetem i solistami.

Lamento di Sait Andera Kim to kolejna i zarazem ostatnia partytura z omawianych kompozycji prof. Szymona Kawalli. Po obejrzeniu nagranych filmów z

publicznego koncertu stwierdzam, że Pan Chanho Ahn sprawnie poprowadził (zadyrygował) nie łatwymi kompozycjami Szymona Kawalli. Umiejętnie kierował skomplikowaną materią aleatoryzmu. Podsumowując: - wszystkie wnioski i propozycje realizacyjne we wszystkich omawianych pozycjach – właściwe.

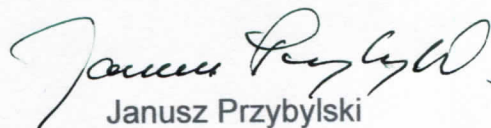
.Konkluzja i rekomendacja

e)

- w ogólnej ocenie pracy zauważam:

dużą dbałość o precyzję informacji popartą właściwym doбором przykładów , trafność doboru materiału przykładowego, prawidłowa analiza dzieł i prawidłowo wyciągnięte wnioski oraz słuszne propozycje rozwiązań omawianych problemów. Właściwe umiejscowienie didaskaliów i odnośników. Celowe dobranie źródeł informacji.

Rekomenduję przyjęcie przez Radę Dyscypliny Artystycznej UMFC rozprawy doktorskiej Pana Chanho Ahn`a pod tytułem „ **The orchestra conductor`s role in the performance of XXI century works of Szymon Kawalla** ”, napisanej na Wydziale Dyrygentury Symfonicznej - Operowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie pod kierownictwem naukowym prof. zw. dr hab. Szymona Kawalli, oraz dopuszczenie Pana Chanho Ahn`a do publicznej obrony recenzowanej dysertacji. Doktorant opanował wystarczająco wiedzę z zakresu dyrygentury oraz umiejętność prowadzenia samodzielnych działań artystycznych a recenzowana praca spełnia wymogi stawiane rozprawom doktorskim w świetle *Ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* z dnia 14 marca 2003 r. (Dz. U. 2003 Nr 65 poz. 595 z późniejszymi zmianami).

Janusz Przybylski
prof. dr hab.